

AgroActualiteiten

Oktober 2015
Jaargang 16, nummer 5

Inhoud

Grondgebondenheid raakt iedereen	1
2014 en 2015 bepalend voor 2016	2
Ook zonder groei vaak grond nodig	3
Tips bij grond (ver)huur in 2016	3
Veel subsidies straks via uw provincie	4
Reageer op tijd!	4

Meer informatie en/of advies

Via **AgroActualiteiten** houden wij u op de hoogte van allerlei ontwikkelingen die mogelijk belangrijk kunnen zijn voor uw bedrijfsvoering.

Mocht deze informatie aanleiding geven om tot actie over te gaan? Overweeg dan altijd of extra advies gewenst of misschien zelfs noodzakelijk is.

Op de achterzijde van deze nieuwsbrief treft u onze contactgegevens aan.

Tot uw dienst.

De redactie

Grondgebondenheid raakt iedereen!

Voor de zomervakantie heeft de staatssecretaris het voorstel voor de grondgebondenheid voor de melkveehouderij door de Tweede en Eerste Kamer gelooft. Inmiddels zijn de eerste gevolgen van deze extra regelgeving in beeld gebracht. In deze editie van AgroActualiteiten willen we hieraan ruim aandacht schenken. Want de gevolgen treffen niet alleen de melkveehouderij zelf, maar ook de akkerbouw en alle andere sectoren die grondgebonden produceren.

Invoer over 10 weken

Het voorstel voor de grondgebondenheid van de melkveehouderij is al aan de Kamers voorgelegd. De politiek heeft met de inhoud ingestemd onder de voorwaarde dat de regelgeving in een wet wordt verankerd. Inmiddels is dit wetsvoorstel gepubliceerd. Het staat nagenoeg vast dat deze regels vanaf 1 januari 2016 worden ingevoerd. Lukt dit niet op tijd met het wetsvoorstel, dan worden de regels tijdelijk in een AMvB opgenomen. Het wetsvoorstel moet formeel nog worden goedgekeurd, waardoor op detail nog aanpassingen kunnen komen.

Kern

De kern van de grondgebondenheid zit in het feit, dat het vanaf 2016 niet meer mogelijk is om als melkveehouderij onbeperkt te groeien, zonder dat tegenover deze groei ook extra grond op het bedrijf aanwezig moet zijn.

Daling gebruiksruimte

Op basis van de voorgestelde regeling zit nog een vervelend addertje onder het gras. Een onderbelicht deel van de grondgebondenheid is namelijk, dat een daling van de gebruiksruimte na 2014 ook vaak moet worden gecompenseerd door extra grond. Dus ook wanneer u in 2016 ten opzichte van 2014 niet groeit in fosfaatproductie kunt u in 2016 toch extra grond nodig hebben.

Grondhonger

De twee hiervoor genoemde uitgangspunten kunnen samen maar tot één conclusie leiden, namelijk dat de vraag naar grond voorlopig alleen nog maar zal toenemen. En dat betekent ook dat veel melkveehouders kritisch zullen worden over het verhuren van (extra) grond aan bijv. akkerbouwers. En daarmee raakt deze regelgeving de hele grondgebonden landbouw.

Als gevolg van de invoering van de grondgebondenheid vanaf 2016 zal het huren van grond van melkveehouders lastiger worden.

2014/2015: BEX of forfaitair?

Voor 2016 en verder lijkt de daadwerkelijke fosfaatproductie bepalend te zijn voor de berekening van de grondgebondenheid.

Maar het is nog niet duidelijk of de referentie in 2014 op basis van forfaits of uw BEX resultaat wordt bepaald.

Overigens is het per bedrijf verschillend wat voordeliger is!

Alleen grond op de GO telt mee

Er is veel gespeculeerd over 'regionale kringlopen', waarbij ook grond die bij andere bedrijven in gebruik is voor bijvoorbeeld de teelt van voedergewassen, ook meetelt in het kader van de grondgebondenheid. Het voorstel biedt hiervoor echter geen ruimte. Dus alleen de grond die op 15 mei bij een bedrijf in gebruik is (opgegeven bij de GO), telt mee.

Natuurterrein en gebruiksruimte

Natuurterrein met landbouwkundig gebruik telt mee voor de fosfaatruimte bij mestverwerking en grondgebondenheid.

In de vorige editie hebben we hieraan aandacht besteed. Inmiddels heeft RVO de berekeningswijze aangepast. De beperkingen in het contract moeten omgerekend worden naar kg fosfaat. Hierbij telt 1 GVE mee voor 40,6 kg fosfaat. Zijn er geen beperkingen in het mestgebruik dan geldt de norm van 70 kg/ha.

Let op: dit geldt ook al in 2015. Dus pas eventueel uw huidige mestverwerkingsberekening aan.

Grenspcelen tellen niet mee

Heeft u als melkveehouder grenspcelen in gebruik in Duitsland of België? Deze tellen niet mee in het areaal voor het voldoen aan de grondgebondenheidseis.

Knelgevallen grondgebondenheid

Er komt een knelgevallenregeling voor bedrijven die vóór 30 maart 2015 financiële verplichtingen zijn aangegaan om hun hele melkveefosfaatoverschot te verwerken. Dit zal maar weinig bedrijven soelaas bieden.

2014 en 2015 bepalend voor 2016

Groei van de fosfaatproductie

Het principe van de grondgebondenheid is gericht op de groei van de fosfaatproductie na 2014. Zoals u weet moet in principe de groei van het fosfaatoverschot op melkveebedrijven t.o.v. 2013 volledig worden verwerkt. Het voorstel van de grondgebondenheid legt hierin een plafond en bevat regels voor het bepalen van de maximaal toegestane groei van het overschot dat u nog mag verwerken. Dit is het maximaal toegestaan melkveefosfaatoverschot.

Groeit u meer, dan moet u hiervoor over extra grond beschikken.

Staffel op basis van overschot voorgaand jaar

Stel, u bent melkveehouder en uw bedrijf groeit in 2015 en 2016 ten opzichte van 2014. Het areaal grond waarover u in 2016 moet beschikken, wordt bepaald aan de hand van uw fosfaatoverschot in het voorgaande jaar 2015. Aan de hand van uw fosfaatoverschot per hectare wordt bepaald welk gedeelte van uw groei in 2016 u nog mag verwerken en voor welk gedeelte u extra grond nodig heeft.

Deze staffel is opgenomen in tabel 1.

Tabel 1. Staffels groei

Overschot In kg fosfaat/ ha	Uitbreiding t.o.v. 2014	
	Te verwerken	Extra grond
< 20 kg	100%	0%
20-50 kg	75%	25%
> 50 kg	50%	50%

Voorbeeld staffel

Een melkveebedrijf (alleen melkvee) produceert in 2015 5.600 kg fosfaat op 50 ha grond met in totaal 4.500 kg plaatsingsruimte. Het fosfaatoverschot is $5.600 - 4.500 = 1.100$ kg. Dit is 22 kg per hectare. Het bedrijf zit daarmee in de staffel van 75%.

Voorbeeld met groei

Stel, dat op het bedrijf uit het bovenstaande voorbeeld de fosfaatproductie in 2016 gaat groeien tot 6.000 kg. Het bedrijf had in 2014 nog een productie van 5.200 kg fosfaat. De totale gebruiksruimte is t.o.v. 2014 niet veranderd, dus dit is uit de berekening gelaten.

Het resultaat van de berekening staat in tabel 2:

Tabel 2. Voorbeeldberekening extra fosfaatruimte

	Kg fosfaat
Fosfaatproductie melkvee 2016 (A)	6.000
Fosfaatproductie melkvee 2014 (B)	5.200
Extra productie t.o.v. 2014 (A-B=C)	800
Hiervan mag maximaal 75% worden verwerkt:	
$800 \text{ kg} * 75\%$ (D)	600
Tekort aan fosfaatruimte (C-D)	200

Conclusie

Omdat het bedrijf maar 75% van zijn groei van de fosfaatproductie met verwerking mag invullen, moet voor het resterende deel grond beschikbaar zijn. Dat is in deze situatie 25% van 800 kg = 200 extra plaatsingsruimte. Wanneer de extra grond een plaatsingsruimte heeft van 80 kg per hectare betekent dit dat het bedrijf in 2016 over 2,5 hectare extra moet beschikken.

**Heeft u een fosfaatoverschot en groeit uw melkveeproductie in 2016?
Dan is de kans groot dat u in 2016 over extra grond moet beschikken!**

Ook zonder groei vaak grond nodig

In het voorbeeld heeft u gezien, dat bij groei van de productie in combinatie met een overschot van meer dan 20 kg fosfaat per hectare, u voor een deel van deze groei extra grond nodig heeft. Dit deel is maximaal 50% van uw groei. Dit is namelijk de hoogste staffel. Zie hiervoor ook tabel 1.

Groei overschot door daling gebruiksruimte

Uw fosfaatoverschot kan ook toenemen als gevolg van een daling van de plaatsingsruimte.

Als uw fosfaatproductie niet groeit, heeft u ook niet te maken met de staffelberekening. En wanneer uw fosfaatproductie gelijk blijft, maar uw plaatsingsruimte daalt, neemt uw fosfaatoverschot nog steeds toe.

Volgens de berekeningen op basis van het wetsvoorstel zijn er nogal wat situaties, waarbij u deze toename van het overschot volledig met grond moet compenseren.

Daling gebruiksnormen vanaf 2015

Een daling van de gebruiksruimte treft overigens veel bedrijven, doordat de fosfaatnormen per ha vanaf 2015 zijn gedaald t.o.v. 2014. Dus ook bij gelijkblijvende hectares grond is bij veel bedrijven de plaatsingsruimte afgenomen.

Complex

De exacte uitleg van de regelgeving is complex en er zijn erg veel variabelen. Ook uw melkveefosfaatreferentie speelt bijvoorbeeld nog een rol in de berekeningen. Hierdoor is het lastig om vooraf te voorspellen over hoeveel grond u in 2016 moet beschikken.

Altijd rekenen!

Er zijn inmiddels diverse scenario's doorgerekend. Op basis van deze berekeningen komen soms verrassende uitkomsten die niet altijd van te voren te voorspellen waren. Daarom is er maar één manier om helderheid over uw situatie te krijgen, en dat is rekenen!

**Zonder berekening is het nauwelijks aan te geven over hoeveel grond u in 2016 moet beschikken.
Laat daarom op tijd een berekening van uw situatie maken!**

Tips bij grond (ver)huur in 2016

Grond is schaars en zal als gevolg van de grondgebondenheid alleen nog maar schaarser worden.

Wellicht bent u akkerbouwer of bollenteler en huurt u jaarlijks grond bij melkveehouders. Dit zal gemiddeld genomen lastiger worden. Immers, melkveehouders die op basis van de grondgebondenheid extra grond nodig hebben, zullen minder snel grond willen verhuren.

Grondruil kan soms nog een goed alternatief zijn. Het gebeurt nu ook al veel, maar wellicht zijn er nog meer situaties waarbij dit een alternatief is.

Denk aan de betalingsrechten

Doordat nu aan iedere hectare landbouwgrond een betalingsrecht wordt toegewezen, zal bijna altijd verhuur van grond gepaard gaan met verhuur van betalingsrechten. Dit is een wezenlijk andere situatie dan in 2014, omdat toen nog relatief veel grond was zonder toeslagrechten. Voor zover nu bekend, zal de verhuur van betalingsrechten jaarlijks moeten worden gemeld. Waarschijnlijk op vergelijkbare wijze met die van de toeslagrechten.

Grondruil kan een alternatief zijn voor verhuur van grond. Maak bij verhuur en ruil altijd afspraken over de betalingsrechten!

Jonge Landbouwerstoelage 2016

In de bedrijfstoelageregeling heeft een jonge landbouwer recht op een extra toeslag over maximaal 5 jaar. Een belangrijk criterium hierbij is de zeggenschap, zoals die in de maatschap- of Vof-akte is geregeld. Heeft u plannen om een samenwerking met uw zoon of dochter aan te gaan? Laat u dan tijdig informeren.

Soms kan een iets andere formulering in de akte al het verschil betekenen tussen wel of geen extra toeslag.

Japanse haver als vanggewas

Op zand- en lössgrond bestaat de verplichting om direct aansluitend na de maïsoogst een toegestaan vanggewas te zaaien.

Toegestane vanggewassen zijn gras, winterrogge, wintertarwe, wintergerst, triticale, bladkool, bladrammenas en Japanse haver. Japanse haver is vanaf dit jaar ook toegestaan.

Voor de volledigheid: uw vanggewas moet ten minste tot 1 februari volgend jaar blijven staan.

Asbest eraf, zonnepanelen erop

De huidige subsidieregeling voor sanering van asbestdaken in combinatie met plaatsing van zonnepanelen, is in veel provincies afgelopen.

Maar omdat het beschikbare budget nog niet is opgemaakt, wordt deze regeling hoogstwaarschijnlijk verlengd. Denkt u dat deze regeling iets voor u is, informeer dan bij uw provincie of neem contact met ons op.

VVO's

Als u de komende tijd nog een mestberekening maakt, controleer dan ook of u al aan uw mestverwerkingsplicht hebt voldaan en sluit zo nodig nog een VVO af.

Agenda

- 31 december: uiterste datum aanvraag fosfaatverrekening

- 31 december uiterste datum indienen VVO en 3PO.

Veel subsidies straks via uw provincie

De afgelopen jaren waren er diverse subsidieregelingen voor investeringen. Denk aan de subsidieregeling voor jonge landbouwers, milieuvriendelijke maatregelen, GPS apparatuur, duurzame stallen e.d.

Nagenoeg al deze subsidies werden bekostigd uit Europees geld. Voor een belangrijk deel kwam dit geld uit het budget voor inkomenssteun, de zogenaamde Eerste pijler.

Vanaf 2014 is dit niet meer aan de orde en moet het budget voor dergelijke subsidies komen uit de Tweede pijler, het zogenaamde POP.

Nederland heeft hierbij ervoor gekozen om dit budget en de verdeling ervan aan de provincies over te laten. Vergelijk dit maar met de SNL subsidie, die ook door provincies wordt uitgevoerd.

Eigen keuzes

Iedere provincie mag binnen het POP zijn beschikbare budget zelf verdelen. Er zijn landelijk wel afspraken, maar toch is er voor de provincies veel vrijheid. De meeste provincies hebben nog geen definitieve keuzes uitgewerkt.

Op dit moment zijn er nog nauwelijks provincies die hun verordeningen en openstellingen hebben gepubliceerd. Alleen de provincie Brabant heeft aangegeven, dat zij op 2 november een subsidieregeling (in dit geval voor precisiebemesting) openstelt.

Aanvragen via de provincie

Bij de informatievoorziening over mogelijkheden en openstellingen speelt RVO nauwelijks nog een rol. De provincies moeten zelf hun informatievoorziening regelen. Ook moeten de aanvragen straks bij de provincie worden ingediend. Alleen bij de afhandeling gaat RVO nog een rol spelen.

Investeringssubsidie jonge landbouwers

Ook de investeringssubsidie voor jonge landbouwers moet straks via de provincies lopen. En ondanks dat hierover al veel toezeggingen zijn gedaan, is nog steeds niet bekend wanneer deze wordt opengesteld. Ook de exacte voorwaarden zijn nog steeds niet bekend.

Veel subsidies lopen straks via uw provincie. Hou daarom de website van uw provincie in de gaten wanneer u plannen heeft.

Reageer op tijd!

Het komt regelmatig voor dat RVO extra informatie of aanvullende stukken opvraagt. Dit kan bijvoorbeeld naar aanleiding van een subsidieaanvraag, De laatste tijd gebeurt dit regelmatig naar aanleiding van de aanvraag voor toeslag jonge landbouwers of een afwijkende oppervlakte van een Private Overeenkomst tussen huurder en verhuurder. Maar ook in het kader van mestcontroles worden regelmatig verzoeken om informatie gedaan.

Voorkom nodeloos bezwaar

In de hektiek van de dagelijkse werkzaamheden worden deze brieven nog wel eens vergeten, terwijl de reactietermijn vaak maar kort is. Reageert u niet (op tijd), dan volgt vaak een negatieve beslissing en moet u via de tijdrovende en soms kostbare weg van bezwaar proberen uw gelijk te halen.

Vraagt RVO om extra informatie, probeer dan op tijd te reageren. Komt u er niet uit, neem dan contact op met uw adviseur.

CEB Overijssel aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor schade van welke aard dan ook als gevolg van beslissingen en of handelingen gebaseerd op de informatie uit AgroActualiteiten. Raadpleeg altijd eerst uw vaste contactpersoon als u tot actie overgaat.

Over ons

CEB Overijssel B.V. is een administratie- en advieskantoor voor de agrarische sector en het MKB.

Wij investeren veel tijd in persoonlijk contact en klanttevredenheid.

Korte lijnen en open communicatie staan bij ons voorop.

CEB is concurrerend en geeft u en uw bedrijf persoonlijke aandacht!

Ons kantoor

CEB Overijssel B.V.
Oerdijk 111-f
7434 RA LETTELE

tel. 0570 – 55 00 88
info@ceb-overijssel.nl
www.ceb-overijssel.nl

Onze adviseurs

Roelof Hepping
Henk-Jan van Hartskamp
Evelien Nevels-Dijkgraaf
Arjan Eertink

Beurzen Hardenberg

Breng een bezoekje aan onze stand tijdens de komende landbouwbeurzen.

Landbouwdagen Intensieve
Veehouderij (LIV)
20 t/m 22 oktober 2015

Rundvee & Mechanisatie Vakdagen
(RMV)
27 t/m 29 oktober 2015

Wij verwelkomen u graag in onze stand met het nummer **402**.

De beurzen vinden plaats in de Evenementenhal te Hardenberg aan de Energieweg 2.